

Dato: 4. maj 2009
Kontor: Personalekontoret
Sagsnr.:
Dok.: RFS40428

Resumé af hovedkonklusioner i Offerundersøgelsen 2005-2008

Rapporten viser, at 20 procent af befolkningen i 2008 var udsat for tyveri, hærværk eller vold, mens tallet i 2007 var 17 procent. Kriminaliteten i 2008 ligger dog stadig under niveauet for de offerundersøgelser, der er gennemført i perioden 1987-2002, hvor andelen af befolkningen, der var udsat for kriminalitet, har ligget på omkring 25 procent.

Anmeldelsestilbøjeligheden for vold er vokset

Fra 1995 til 2008 steg den anmeldte og politiregistrerede vold med 31 procent. I modsætning hertil viser offerundersøgelserne som nævnt en uændret risiko for at blive udsat for vold.

Dette misforhold kan langt hen ad vejen forklares med, at tilbøjeligheden til at anmelde voldsforbrydelser til politiet er vokset fra 35 procent i 1995 til 41 procent i 2008.

Tendens til grovere vold

Selv om der ikke forekommer flere voldstilfælde, tyder nogle indikatorer dog på, at volden er blevet alvorligere eller grovere.

I forhold til situationen midt i 1990'erne sker det i dag hyppigere, at en voldsepisode involverer våben eller redskab. I 1995/96 var våben eller redskab involveret i 12 procent af voldsepisoderne, mens tallet i 2005/08 var 19 procent.

Der er også en stigning i tilfælde med flere gerningsmænd inden for de seneste år. I 1995/96 var andelen af voldstilfælde med flere gerningsmænd på 33 procent, mens det i 2005/2008 var 40 procent.

Der er dog ikke noget, der tyder på, at volden i dag hyppigere afstedkommer fysiske skader. Både midt i 1990'erne og de seneste år har cirka halvdelen af voldsopfrene har fået synlige skader eller mærker som følge af den vold, de har været udsat for.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Undersøgelsen viser derimod, at de skader, ofrene har pådraget sig, er blevet af mere alvorlig karakter inden for de seneste år. I 2005 var 38 procent af skaderne af mere alvorlig karakter, mens det i 2008 var 51 procent.

Mindre værtshusvold og mere arbejdsrelateret vold

Af rapporten kan man endvidere læse, at der er forandringer i voldens gerningssted. Sammenlignet med midten af 1990'erne foregår en mindre andel af volden i dag på værtshuse og lignende steder, mens der til gengæld er en større andel af volden, der er sket under udførelse af et arbejde.

”Hate crime”

Som noget nyt belyser undersøgelsen for 2008 årsagerne til vold. Næsten hvert fjerde offer mener, at den væsentligste årsag til voldsepisoden er, at ”gerningsmanden var psykisk syg eller ude af kontrol”. Skænderi eller uenighed anføres af godt hvert femte offer som årsag.

Hvert tiende offer mener, at de kan have været udsat for vold på grund af racisme, og yderligere 4 procent af ofrene mener, at årsagen kan have været homofobi. Der er ikke tilsvarende tal, at sammenligne med for de foregående år.

Risiko for røveri

Røveri er også som noget nyt medtaget i offerundersøgelsen. I 2008 var under 0,8 procent af befolkningen udsat for røveri. I 92 procent af tilfældene var gerningsmanden ukendt af offeret, og 25 procent af røverierne fandt sted i private hjem.

Alligevel svarer ganske få af ofrene (10 procent), at røveriepisoden har påvirket dem og deres liv på markant vis. Mere end halvdelen af ofrene oplyser, at røveriet slet ikke har påvirket dem. Selvom røveri almindeligvis betragtes som en meget alvorlig forbrydelse, synes det således ikke, at være den mest udbredte opfattelse blandt ofrene.

Tvangssamleje (voldtægt) og forsøg herpå

Offerundersøgelsen indeholder fra og med 2008 spørgsmål om udsathed for voldtægt/tvangssamleje. 0,7 procent af kvinderne svarer bekræftende på, at de inden for de seneste 5 år har været udsat for tvangssamleje – det vil sige, at en mand ved brug af vold eller trusler om vold har forsøgt at tvinge en kvinde eller rent faktisk har tvunget en kvinde til samleje.

Mere end halvdelen af samlejerne har fundet sted i private boliger hos enten offer eller gerningsmand. Knap en tredjedel har fundet sted udenørs eller på offentligt tilgængelige steder som gader eller parker.

Udviklingen i angst for kriminalitet

I 2008 angiver 19 procent af de adspurgte, at de næsten hele tiden eller ofte bekymrer sig om deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet. Det er en markant stigning i forhold til 2007, hvor tallet var 12 procent og en stigning i øvrigt i forhold til de seneste 20 år, hvor andelen af befolkningen, der bekymrer sig næsten hele tiden eller ofte om deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet, har ligget mellem 10 og 13 procent.